

*Департамент культури, туризму, національностей та релігій
Запорізької обласної державної адміністрації
Комунальний заклад "Запорізька обласна бібліотека для дітей
"Юний читач" Запорізької обласної ради*

Ніщо не вічне, вічні матері

**Методичні рекомендації на відзначення в Україні
Міжнародного дня матері**

**Запоріжжя
2024**

Ніщо не вічне, вічні матері / Методичні рекомендації на відзначення в Україні Міжнародного дня матері / укладач І. Л. Ладика. – Запорізька обласна бібліотека для дітей «Юний читач». – Запоріжжя, 2024. – 32 с.

Щороку в другу неділю травня в Україні традиційно відзначається День матері. Цей день є одним з найважливіших родинних свят, яке сповнене глибокими традиціями, почуттям поваги та вдячності до матерів, а також сприяє формуванню та зміцненню родинних зв'язків.

Для українців образ Матері триєдиний. Любов до рідної неньки переросла у глибоку пошану до Матері Божої, яка завжди була покровителькою українців, та невгасимую палку любові до Матері-Батьківщини.

Готуючись до свята, ми маємо пам'ятати, що його головна мета – засобами бібліотечної роботи сприяти відродженню в суспільстві культури Матері, статусу української родини, формуванню у читачів почуття любові та пошани до Батьківщини, Матері Божої.

Видання містить методичні поради працівникам дитячих і шкільних бібліотек щодо організації проведення Дня матері. Наведено розробки бібліотечних заходів для читачів різних вікових категорій, а також перелік допоміжної літератури та інтернет-ресурсів.

Методичні рекомендації можуть стати в нагоді бібліотечним фахівцям, вчителям української літератури, педагогам позашкільних закладів освіти, вихователям. Видання може бути цікавим для широкого кола читачів.

Укладач

Інна ЛАДИКА

Редагування
та комп'ютерна верстка

Людмила ВЕСЕЛОВА

Відповідальний за випуск

Лариса ДАНИЛОВА

Є у кожної дитини матінка єдина,
Та, що любить нас і дбає, розуму навчає.
Є у кожної дитини, навіть сиротини,
Наша мати солов'їна – рідна Україна.
І у кожному серденьку є і буде жити
Божа Мати – наша Ненька, Мати всього світу.

Леонід Полтава

Материнське кохання – найпотужніша сила у всьому світі. Від самого народження і в кожний момент нашого життя матері завжди поряд, готові допомогти, підтримати і оберезти нас від будь-яких негараздів. Вони вкладають у нас свою любов, час та енергію, щоб ми могли рости і розвиватися сильними та здоровими людьми.

Мама – найрідніша людина у житті кожного з нас. Вона перебуває поряд під час всіх найважливіших подій в житті, навчає нас першим словам, крокам та іншим навичкам. Наші матері дарують нам життя, а потім стають першим зразком для наслідування. Найтепліші спогади дитинства неможливі без мам – вони завжди рятують нас від хвороб та оберігають від неприємностей. До мами ми звертаємось тоді, коли потребуємо справді мудрої й доброї поради, в щирості якої не доводиться сумніватися. Зрештою, в найтяжчі часи, коли здається, що весь світ став ворожим, тільки материнська любов залишається безумовною й незмінною.

"Мама" – головне слово для кожного з нас, як і людина, яка за ним стоїть. Від матері ми цілковито залежимо в період дитинства, і до неї за порадами приходимо, коли виростаємо та врешті-решт розуміємо: мама мала рацію. Зв'язок між матір'ю і дитиною непорушний і непохитний, як і сила любові, що їх об'єднує.

Для вшанування всіх мам у світі існує добре й зворушливе свято – Міжнародний день матері. У травні, коли Природа-Мати виряджає свою Доню-Землю в пишному уборі весняних квітів у дорогу життя, праці й радості, люди висловлюють подяку материнській самопожертві і відзначають День Матері.

День матері – це одне з найзворушливіших свят. Воно символізує вічну прихильність до материнської величі, яка передається з покоління в покоління, бо для кожної дитини її мати – найважливіша людина. Свято нагадує нам, наскільки важливо визнавати та цінувати теплі стосунки в родині, а особливо внесок та роль матері. Цього дня ми віддячуємо найкращій людині у світі за безмежну любов та турботу. День матері – це свято материнства та любові, доброти та сімейних цінностей, свято дітей та батьків. Це сімейне і водночас суспільне свято, що дає можливість висловити вдячність за щоденну любов, турботу та зусилля матерів. Пронизане теплими почуттями, як теплі лагідні травневі дні, свято усіх мам нагадує нам про найважливішу людину у житті кожного.

Матері відводиться велика роль у вихованні дитини, адже саме вона бореться за духовне збереження своїх дітей, дбає про те, щоб вони пам'ятали свою національну

спадщину та походження. Кажуть, що великі люди не народжуються – їх вирощують матері. Існує безліч фактів, які підтверджують, що незважаючи на всі лихоліття, жінка-мати є вічним джерелом невичерпної любові та берегинею національних традицій.

Жінка-мати – лаконічно, але водночас так багато... Тож не випадково, щастя й краса материнства в усі століття оспівувалися кращими художниками і поетами. І не випадково – від того, наскільки шанована в державі жінка, яка виховує дітей, можна визначити ступінь культури й благополуччя суспільства. Щасливі діти ростуть в дружній родині й під опікою щасливої мами.

День матері – це свято, яке не має і не може мати ані політичних, ані расових, ані географічних кордонів. Матері є і завжди будуть всюди і у всіх. Тому День матері є зайвим приводом, аби висловити мамі повагу та подяку за її самопожертву, любов та відданість. На державному рівні ця подія нагадує про потреби та виклики, з якими стикаються матері, про необхідність соціальної, юридичної та фінансової підтримки материнства, що є запорукою суспільного добробуту та виховання здорових, щасливих і успішних дітей. Це свято присвячується усім жінкам, які мають дітей. Світлу подію відзначають щорічно у другу неділю травня в багатьох країнах Європи, Африки, Північної та Південної Америки, Австралії, Китаї та Японії.

Історія святкування Дня матері

Історія цього свята не менш зворушлива, ніж сам день. Пошана до жінок, які дарують життя, була властива людям з прадавніх часів, тому знаходила вираження в кultaх богинь-матерів. Тож святкування Дня матері, як вважають історики, йде корінням в глибоку старовину. У греків прототипом цього свята було вшанування богині Геї, у римлян проводилися барвисті містерії на честь Великої прародительки. Подібні вшанування були і у кельтів, коли вони славили богиню Бріджит. В Древньому Єгипті поклонялися богині Ісіді, яка правила світом разом зі своїм чоловіком – богом Осірісом та мала сина Гора. Єгиптяни вважали Ісиду взірцем матері, жіночності й вірності.

В давньогрецьких віруваннях матір'ю всіх богів була Рея – втілення жіночої плідності й наступництва поколінь, а також богиня комфорту та спокою. За легендою, Рея була дружиною бога Кроноса, якому напрозорчили загибель від рук власного сина, тому Кронос вбивав всіх своїх дітей одразу після народження. Коли ж Рея народила свого наймолодшого сина – Зевса, вона сховала його від батька на острові Крит. Подорослішавши, Зевс переміг Кроноса у десятилітній війні і став наступним правителем, розпочавши династію олімпійських богів.

Образ Реї тісно пов'язаний з образом іншої античної богині – Кібели, яку особливо шанували в Древньому Римі. Другим іменем Кібели було Велика Мати. Ця богиня мала владу над повним життєвим циклом – вона дарувала життя, наглядала за своїми дітьми, доки вони були живі, й забирала життя, коли наставав час. Кібела була покровителькою плідності не тільки людей, а й тварин, а також богинею посівів і збору врожаю.

Традиції вшанування богинь-матерів в античному світі переросли в раннє християнське свято, відоме як "Материнська неділя". Воно випадало на четверту неділю Великоднього посту й спершу мало дещо інший зміст – цього дня віруючі відвідували ту церкву, яка стала першою в їхньому житті – "материнську". Особливо поширеним цей звичай був у Великобританії. Про це свято тоді ж знали і в Америці. Там і з'явилася ідея дещо переробити сутність Материнської неділі, зробивши з неї день для відзначення єдності матерів у боротьбі за мир у всьому світі. Така ініціатива належала руху пацифістів – невтомних борців за мир. Їхня активна діяльність у Сполучених Штатах припала якраз на цей період.

Джулія Ворд Гоув Хоу – поетеса та пацифістка з Бостону – була вражена подіями громадянської та франко-прусської воєн. У 1870 році вона вирішила звернутися до жінок і написала "Прокламацію до Дня матері" – заклик до об'єднання матерів всього світу в боротьбі за мир, а в 1873-му запропонувала щороку відзначати 2 липня як "День миру матерів". Цю версію Дня матері відзначали в Бостоні кілька років, проте зрештою вона втратила популярність.

Минуло тридцять років, настало ХХ століття, а з ним і новаторство в усьому, що оточувало людину. І ось у 1907 році Анна Джарвіс (знову американка) запропонувала Америці вшановувати матерів та їхню визначну роль у житті кожної людини. Насправді це було особисте бажання Анни – в ім'я пам'яті про свою матір – Енні Марію Рівз-Джарвіс, яку вона палко любила. Енні Джарвіс мала 13 дітей, з яких тільки четверо дожили до повноліття. У ХІХ столітті це не було чимось винятковим – тоді багато малюків помирали через відсутність щеплень та відповідного лікування. У 1858 році Енні організувала зустрічі матерів з лікарями для вивчення правил санітарії й гігієни, щоб запобігати інфекційним хворобам дітей. Такі зустрічі називали "робочими клубами". Пізніше, в роки громадянської війни в США, ці клуби стали об'єднуючою силою для матерів, які надавали допомогу пораненим солдатам обох воюючих сторін. Вже після війни, у 1868 році, Енні Джарвіс заснувала День дружби матерів. Крім того, Енні викладала у недільній школі для дітей і якось на уроці зауважила, що існує багато пам'ятних днів, присвячених чоловікам, а ось на честь матерів їх майже немає. Дочка Енні Джарвіс, 12-річна Анна, яка була присутня на тому занятті, добре запам'ятала ці материні слова. Після смерті Енні Джарвіс в 1905 році Анна вирішила зробити все для того, щоб запровадити святкування Дня матері. Жінка розгорнула справжню кампанію – надіслала листи президенту, громадським діячам, заручилася фінансовою підтримкою власника універмагу в Філадельфії Джона Воннамейкера. У другу неділю травня 1908 року у церкві міста Графтон, де колись викладала в недільній школі Енні Джарвіс, відбулася спеціальна служба на честь Дня матері. Того ж дня у Філадельфії, в залі універмагу Воннамейкера, святковий захід з вшанування матерів зібрав тисячі відвідувачів. Старання Анни Джарвіс не були марними – у 1910 році штат Вірджинія першим визнав День Матері офіційним святом.

Наступним кроком у визнанні Дня матері став загальнодержавний рівень. Свято встановили у США 8 травня 1914 року – наприкінці Першої світової війни. Тодішній президент США Вудро Вільсон оголосив, що віднині друга неділя травня стає національним святом на честь усіх американських матерів. Можливо, це було приурочено до вшанування ролі материнського виховання солдатів американської армії та тих матерів, котрі втратили на війні дітей. Потім, крок за кроком, все більше штатів почали впроваджувати у себе День матері. Одразу після закінчення війни це свято підхопили та внесли у скарбничку важливих Швеція, Норвегія, Данія, Німеччина. Протягом наступних десятиліть до святкування Дня матері у другу неділю травня долучилися 85 країн, зокрема, Гонконг, Індія, Малайзія, Мексика, Нікарагуа, Об'єднані Арабські Емірати, Оман, Пакистан, Катар, Саудівська Аравія, Сінгапур, Австралія.

День матері в Україні

Історія святкування Дня матері в Україні також має глибокі корені, які сягають в давнину, адже саме материнське кохання та турбота завжди були невід'ємною частиною української культури. Жінка споконвіку вважалася берегинею домашнього вогнища та сімейного затишку. Для українців образ Матері триєдиний. Любов до рідної неньки переросла у глибоку пошану до Матері Божої, яка завжди була покровителькою українців, а також у негасиму палку любов до Матері-Батьківщини.

Релігійне підґрунтя свята

У християнській вірі святкування Дня матері має важливе значення, оскільки припадає на місяць Пресвятої Богородиці. Це свято дозволяє людям шукати заступництва і допомоги Божої Матері, висловлюючи при цьому вдячність за самовідданість матерів. Травень також знаменує початок весни, час, коли Мати-Природа прикрашає землю яскравими квітами. Цей символізм перегукується з самовідданою та дбайливою природою материнства, яку вшановують і відзначають у День матері. Український народ з особливою пошаною ставиться до Діви Марії, яка з давніх часів була невід'ємною частиною його суспільного устрою та менталітету. До речі, жінок на українських землях вітали ще з княжих часів та козаччини. Тоді відзначали день Пречистої Діви Марії та вітали жінок, особливо матерів.

Значення Дня матері в українській культурі визначається глибокими традиціями та почуттями поваги та вдячності до матерів. Це свято відзначається щорічно в другу неділю травня і є часом, коли ми віддаємо належну шану материнській любові. День матері відіграє важливу роль у формуванні та зміцненні родинних зв'язків українського суспільства. Це свято нагадує нам про важливість сімейних цінностей, сприяє підтримці та підбадьорює матерів у їхньому нелегкому, але благородному завданні виховувати та розвивати наступне покоління.

Хоча на державному рівні День матері в Україні відзначають порівняно недавно, зі святом українці знайомі значно довше. Так, українська діаспора в Канаді почала його відзначати ще з 1928 року. Вже наступного року за ініціативою Олени Кисілевської

– української письменниці та журналістки, редакторки і видавниці, громадсько-політичної та культурно-освітньої діячки – День матері відзначали у Львові та Тернополі, а згодом – на всій території західної частини України. Ініціаторами запровадження та відродження Дня матері в Україні були членкині "Союзу українок" з Галичини. У 30-х роках ХХ століття вони влаштовували концерти, конференції, фестивалі, де обговорювали роль материнства у світі, а також писали статті до українських та світових газет. До проведення свята охоче долучались різноманітні організації на кшталт "Просвіти", "Пласту", "Рідної школи", "Соколу" тощо. Але прийшов 1939 рік... і радянська влада заборонила святкування Дня Матері...

З тог часу українці понад пів століття боролися за відновлення свята в Україні. Під час Другої світової війни та окупації проукраїнськими активістами були зроблені спроби відродити цю знакову та урочисту подію. В пресі почали друкуватися статті відомих людей, лідерів думок. Дружина Олега Ольжича, Катерина Білецька, також не залишилася осторонь і написала статтю "В день матері" для "Українського вісника". А далі пішли статті одна за одною. Серед них: "Свято матері" у "Васильківських вістях" за 30.05. 1943 р., "В поклоні українській матері" у "Холмській землі" за 07.05.1944 р. тощо. У цих статтях переважно розкривалась історія свята, поширеного на цілий світ, та наводились приклади щодо потреби відзначення Дня Матері в Україні. Часопис "Краківські вісті" у 1944 році запропонував поновити святкування Дня Матері 24 липня, у День святої Ольги.

Спливав час. І лише з настанням Незалежності, завдяки зусиллям "Союзу українок", міжнародної організації "Жіноча громада", Спільки жінок України це свято повернулося в Україну. У 1999 році його визнали на державному рівні. Травень був обраний свідомо: у християнській вірі це місяць Пресвятої Богородиці, а католицька церква присвячує його Діві Марії.

Роль материнства в сучасному світі

Держава, як і народ, вбачає в матері берегиню роду, спадщини, культурних цінностей, традицій і звичаїв, які вона передає своїм дітям. В її руках – продовження роду та виховання гідних членів суспільства. Крім того, українські мами – справжні захисниці! Немає такого роду чи виду військ у Збройних Силах України, де б не проходили військову службу жінки. Сьогодні, в умовах широкомасштабної агресії рф, українські матері тримають свій, особливий фронт. У сотнях тисяч материнських сердець горить надія на повернення своїх синів та дочок з війни. Щодня вони моляться за благословення та захист дітей, а багато з них і самі стали захисницями України. Ми щиро співчуваємо кожній матері, що має свою історію болю і туги. Вшановуємо усіх українських матерів за мужність і самопожертву. Звичайно ж пам'ятати, говорити про свою вдячність і любов матерям треба частіше, ніж раз на рік. Проте, День матері є щорічним весняним нагадуванням, наскільки важливою є роль матерів у світі і якої поваги вони заслуговують.

День матері та його традиції

Це свято покликане вшанувати головну місію кожної мами – збереження духовного світу своїх дітей та убезпечення їх від усіляких негараздів. Цього дня заведено вітати всіх матерів, дякувати їм за материнську працю. Цього дня вшановують також і вагітних жінок. В кожній країні традиції святкування Дня матері загалом схожі. В європейських країнах та США мамам дарують квіти, листівки та подарунки, приїжджають до них в гості. Зазвичай цього дня діти намагаються звільнити своїх матусь від домашніх клопотів, наприклад, самостійно готують вечерю. А ще для мам влаштовуються концерти, вистави за участю їхніх дітей, спеціальні церковні служіння. Якщо діти живуть далеко від своєї матері, вони обов'язково вітають її телефоном чи листівкою. Люди, які втратили свою маму, приходять на її могилу з квітами та свічками. У цей день проходять також різні акції та заходи на підтримку матерів.

Проте, існують і деякі особливості святкування. Наприклад, в **Німеччині** за часів Другої світової війни в День матері жінки отримували нагороди у вигляді медалей – золотих, срібних або бронзових, в залежності від кількості дітей, яких вони виростили. Зараз німецькі традиції є звичними для більшості країн – яскраві букети, родинні зібрання та подарунки. В **Австрії** в другу неділю травня в усіх ресторанах з'являється особливе меню для мам. У **США** в День матері до одягу прикріплюють квітку гвоздики. Причому колір квітки є важливим: гвоздику будь-якого кольору, крім білого, носить той, чия мати жива, а білу квітку – той, чиєї матері вже немає серед живих. У **Мексичі** цей день вважають справжньою даниною поваги й любові до жінки. Зранку на вулицях Мехіко лунають серенади, на замовлення дітей під материнськими вікнами виконуються їхні улюблені пісні та мелодії. Особливу пісню "Las mañanitas" співають у церквах на католицьких месах. Після цього влаштовуються святкові обіди. В **Японії** вперше відсвяткували День матері 6 березня 1931 року на честь дня народження імператриці Коджюн. Правда, після цього свято не стало популярним і ризикувало взагалі зникнути. Утім, вже після завершення Другої світової війни, починаючи з 1949 року, запозичивши американські традиції, Японія внесла до свого календаря День матері на другу травневу неділю. І дотепер цього дня матерям дарують гвоздики. В **Австралії** День матері також святкують у другу неділю травня, традиційно даруючи матерям хризантеми. Подив викликає те, що це осіння квітка, проте певний сенс у цьому є. Її англійська назва звучить як "chrysanthemum" і закінчується на "mum", тобто "мама". В День матері австралійці вітають не тільки мам, а й тітоньок та бабусь.

Українці долучаються до святкування Дня матері в загальноприйнятих традиціях – вітають своїх матерів, з вдячністю й любов'ю дарують їм квіти та подарунки. Ті, хто знаходиться далеко від своєї мами, обов'язково телефонують, а якщо є можливість навідати найріднішу людину, неодмінно її використовують. У День матері завжди згадується дитинство, повертається відчуття батьківського дому, спомини про смачні аромати маминих страв, перші прочитані нею казки, прогулянки лісом чи морські подорожі. Саме завдяки нашим мудрим і люблячим мамам в ранні роки ми відчували се-

бе захищеними та впевненими в тому, що навколишній світ є дружнім і безпечним. Також це свято є чудовим приводом для того, щоб зібратися всією родиною й відчутися частиною великого роду, наступником багатьох поколінь своїх предків. Також приємно привітати всіх своїх близьких, які пізнали щастя материнства – сестер, племінниць, тітоньок та бабусь. До Дня матері багато дітей складають вірші, пісні, що в кінцевому підсумку, розвиває українську культуру в цілому та зберігає традиції багатьох сімей. Зрештою, нам подобається відзначати День матері просто тому, що ми дуже любимо своїх матерів, адже для кожного з нас мама – найкрасивіша, найдобріша і найрозумніша в світі людина. Тому в День матері, як і в кожен інший день, ми щиро бажаємо своїм мамам міцного здоров'я й щастя на довгі роки.

День матері: цікаві факти

✓ Слово "мама" практично в усіх мовах звучить однаково або дуже схоже. І українські, і іспанські, і китайські діти називають свою маму однаково – мама. Англійські діти говорять "mom" – "мама". Дивно, чи не так? Секрет в тому, що самі діти обрали, як їм називати своїх матерів. Одним з перших складів, вимовлених дитиною, є склад "ма". Саме тому практично в усіх мовах світу цей склад використовується в слові, що означає "мама".

✓ Європейська громадська організація МаМа провела дослідження і з'ясувала, що жінка, яка "сидить вдома з дитиною", насправді не просто не сидить, а "намотує" в день в середньому 40 км, виконуючи до 200 справ. Для порівняння: дистанція напівмарафону становить 21 км.

✓ Найстарша мати в сучасній історії – індійка Райо Деві Лохан, яка народила свою дочку в 70 років.

✓ Мати, яка народила найважчу дитину – Кармеліна Феделе з Італії (1955 рік).

Її новонароджений малюк важив понад 10 кілограмів.

✓ Вчені вважають, що гормони, які виробляються в мозку вагітних жінок, призводять до постійної зміни особистості. Так само, як гормони, що виробляються в організмі підлітка, сприяють розвитку його мозку.

Як проводити заходи, присвячені Дню матері, в бібліотеці?

Сьогодні День матері в Україні став традиційним святом, коли кожен має можливість відзначити його та висловити свою вдячність матері за її невтомну працю та безмежну любов. Святкування Дня Матері повинно відродити культ Матері, статус української родини, де панують взаємоповага, подружня вірність, пошана до батьків, до материнства – головного покликання жінки.

Дитячі бібліотеки не можуть залишитися осторонь святкової метушні. Нашою метою має бути намагання засобами бібліотечної роботи налаштувати відвідувачів на розуміння глибокої поваги, шанобливого ставлення до своєї матері та до жінки-матері взагалі. Доречним буде цього дня надати змогу виступити шанованим жінкам свого

міста (села, селища), військовослужбовцям Збройних Сил України, ветеранкам війни, які не тільки стали гідними матерями, але й виховали гідних громадян нашої держави.

Запорукою успіху проведення Дня матері у бібліотеці є ретельно розроблений план, адже День матері у бібліотеці потребує творчої підготовки, насамперед, у репертуарі і в оформленні приміщення з використанням фото- і відеоматеріалів, наочних літературних джерел.

Приміщення бібліотеки відрізняється від великих залів і припускає камерність. Це сприяє створенню більш довірчої, домашньої атмосфери, що цілком відповідає темі свята. Тому захід до Дня матері в бібліотеці буде дуже доречним. Приміщення доцільно оформити паперовими весняними квітами, на яких можуть бути написані вислови великих людей про матерів. Приклади можна знайти за посиланнями:

- ✓ Красиві цитати і афоризми про маму зі змістом

<https://mykniga.com.ua/poradi/krasivi-citati-i-aforizmi-pro-mamu-zi-zmistom.html>

- ✓ 121 фраза для мам (знамениті цитати і красиві посвяти)

<https://ua.sainte-anastasio.org/articles/frases-y-reflexiones/121-frases-para-mams-citas-clubres-y-dedicatorias-bonitas.html>

- ✓ Цитати про маму українською: красиві вислови та афоризми

https://maximum.fm/novini_t2.

Також радимо організувати: **книжково-ілюстративні виставки "Історія родини – це частина історії України", "Три Матері в серці людини", виставку-колаж "Священне ім'я – рідна мати моя", виставку-полеміку "Майбутнє в руках матерів", народознавчу галерею "Від мами і слово, і пісня, і хліб".** Доречними будуть **виставка-перегляд літератури "Земля вродлива добротою мами", інформ-фуршет "Матір. Жінка. Берегиня", святково-інформаційний калейдоскоп віншувань "Зі святом, матусю!"**. Непоганою ідеєю може стати оформлення **стенду дитячих робіт "З любов'ю до мами", фотосушки "Милої неньки портрет"**. Це завжди залишає приємне враження, оскільки батькам приємно помилуватися на праці власних чад.

День Матері не може обійтися без віршів і пісень про мам. Лірична обстановка налаштує учасників тематичного вечора на роздуми, пробудить у них спогади. В бібліотеці зі збором матеріалу проблем, безумовно, не виникне. Проте, в нагоді можуть стати й інтернет-ресурси:

- ✓ Відео: вірші і пісні про мам <https://www.bing.com/videos/>

- ✓ Двісті віршів про маму <http://abetka.ukrlife.org/matusya1.html>

- ✓ До Дня Матері: 30 українських пісень про маму, від яких мурашки по шкірі

<https://oselyaua.com/30-pronyklyvyh-ukrayinskyh-pisen-pro-mamu-vid-yakih-murashky-po-shkiri/>

- ✓ Збірка кращих пісень про Маму. Для тебе, Мамо. Кращі пісні до Дня Матері.

<https://www.youtube.com/watch?v=MC3xp-n7gDY>

День матері можна відзначити, запросивши читачів і їхніх матусь на святковій програмі **"Святе й величне слово – Мати"**, **"Рідна мати моя"**, літературно-музичні свята **"Матусю рідненька"**, **"Жменька тепла для мами"**, святкові концерти **"Мати – ангел на землі"**, **"Уклін Вам, наші любі неньки!"**. Можна запропонувати відвідувачам взяти участь у святкових вечорах **"У світі все починається з мами"**, **"І доброта, і теплота поєднана у серці мами"**, літературно-музичних композиціях **"Серце мами – завжди з нами"**, **"Ім'я матері, як сонце, світить вічно"**, інтелектуально-творчих ревію **"Будь благословенна, українська ненько!"**, **"Немає правди вище мами і вище совісті її"**.

До душі користувачам придуться літературний вогник **"І буде мати на землі"**, літературно-музична вітальня **"З любов'ю в серці"**, літературно-музичний сюрприз **"Свято матері – свято народження життя"**, творчий зорепад **"День матері – час показати ЛЮБОВ"**, літературний сніданок **"Мама як весна"**, година доброти **"Навчи мене, мамо, любити, як ти..."**, літературна подорож **"Весна і мама – дві краплини сонця"**. Найкраще можна висловити свою любов і повагу до мами віршами. Допоможуть цьому поетично-пісенне свято **"Її погляд нам шлях прокладає"**, поетична вітальня **"Величаємо тебе, мамо!"**, поетичний зорепад **"Благослови, Берегине-мати!"**, поетичний серпантин **"Тобі, найдорожча у світі!"**, поетичні варіації **"Матуся рідна, Всесвіт мій!"**. До вподоби відвідувачам можуть бути година-подяка **"Довіку матінку шануємо!"**, **"Даруймо радість матерям"**, родинно-бібліотечні зустрічі **"Всі ми – діти своїх матерів"**, **"Люба матусю, я до тебе всім серцем горнуся"**, сімейні вечірки **"З любов'ю, ніжністю, теплом"**, **"Хай святиться твоє ім'я, Берегине, ненько моя!"**, пізнавальні застілля **"Бути мамою..."**, **"Воістину небесна і земна"**, години сімейного спілкування **"Мама – особливе ім'я"**, **"Матусю мила, найрідніша в світі. Ти сонце щире і ясне!"**, бібліодини розваг **"Наймиліша, найрідніша, найсвятіша"**, **"Хай живуть хороші мами всіх дівчаток й хлопчаків"**. До Дня матері доречно було б оголосити акцію **"Читання у подарунок мамі"**, запросити до відкритого мікрофону **"Уклін тобі, кохана ненько!"**, організувати онлайн флешмоб **"Подякуй мамі захисника"**, закликати читачів приєднатися до відеовітань **"У кожної дитини – матінка єдина"**. Однією зі складових Дня матері може бути Art-простір, в якому проводитимуться креатив-майстерки **"Я свою матусю щиро привітаю"**, **"Букет для мами"** тощо. Також тут можуть бути представлені виставка маминих портретів **"Я малюю маму"**, виставка виробів з декоративно-прикладного та ужиткового мистецтва **"Цілую руки твої, мамо"** тощо.

Щодо розробки сценарного плану масового заходу, радимо звернути увагу на наступне:

– Вступ краще зробити в міру поширеним, згідно віку аудиторії. Як правило, він включає в себе ліричні нотки у вигляді тематичної пісні або вірші. З цією метою можна використовувати технічні пристосування (екран, проєктор, слайди). Мета вступу –

налаштувати слухачів на ліричний лад.

– Обов'язково потрібно згадати про історію цього чудового свята та традиції, які супроводжують його в різних країнах. Вести святковий ранок або тематичний вечір може один або два ведучих. До дійства поступово підключаються діти відповідно до сценарію. На заходах такого роду не можна обійтися без віршованого контенту. Оригінальним привітанням з нагоди свята стануть вірші видатних українських поетів, які не залишать байдужою жодну маму. Доречними будуть і виступи дітей, приурочені до свята всіх мам. Це можуть бути як пісні, так і вірші у виконанні дітей.

– Щоб свято в бібліотеці було веселим і запам'яталося надовго, обов'язково мають бути розважальні моменти, наприклад, гумористичні сценки тощо.

– Довго слухати, як дорослі розсипаються в полум'яних промовах, дітям не під силу. Тому сценарій потрібно скласти таким чином, щоб маленькі глядачі мали можливість і мам привітати, і в ігри пограти. Отже, необхідно подбати про раціональну розстановку меблів: умовно відокремити сцену від залу.

– Закінчувати свято краще гарними віршами, теплими словами і, можливо, подарунками. Добре, якщо презенти мамам діти виготовлять самостійно.

Пропонуємо вашій увазі декілька сценаріїв заходів, розроблених фахівцями обласної бібліотеки для дітей "Юний читач".

Святковий бібліоранок "Найкраще в світі слово – МАМА"

(для найменших читачів)

Перша ведуча: Добрий день, любі читачі, шановні мами, бабусі та усі присутні! Ми раді зустрічі з вами у нашій бібліотеці! Місяць травень щедрий на родинні свята. Щороку в другу неділю місяця ми традиційно святкуємо День матері, а 15 травня весь світ відзначає Міжнародний День сім'ї.

Друга ведуча: Мама... Матуся... Матінка... Скільки любові і тепла у цих словах. Мама – найважливіша людина в нашому житті. Вона завжди підтримуватиме і любитиме свою дитину.

Перша ведуча: В останній місяць весни, у травні, коли природа-мати відправляє свою доньку Землю в пишному вбранні весняних квітів у шлях життя, праці та радості, Україна відзначає надзвичайно світле свято – День матері. *(демонструється відео "День матері").*

Друга ведуча: Якось я спитала у Весни:

"Ти чому приходиш, поясни?"

І весна мені сказала прямо:

"Поспішаю я на свято мами!"

До зали заходять четверо дітей: троє з них зображають весняні місяці.

Хлопчик: Ой пішов я до Березня

Поміж березами.

Дай, Березню, трохи квіток

На свято для мами!

Березень: Ще квіточки не розцвіли,
Листочки маленькі,

Земля встала та не вбралась
Ще на свято неньки.

Хлопчик: Ой ти, Квітню, ти так гарно
Землю прикрашаєш,

Ти вже, певно, для матусі
Гарні квіти маєш.

Квітень: Прикрашаю я земельку
Добре, як умію,

Та до свята рідної неньки,
Здається, не встигну.

Хлопчик: Ой ти, Травню, красний Травню,
Прибраний багато,

Дай мені одну хоч днину
Матусі на свято.

Травень: Певно знав я, колись буде
Матусине свято,

Тому кожен свою днину
Оздоблював багато.

Перша ведуча: День матері – це найкраща можливість нагадати мамі, як сильно ми любимо і цінуємо її. Це свято з кожним роком стає все більш популярним, оскільки мама споконвіку була найріднішою і найдорожчою людиною для кожного. Для вас співає *(ім'я та прізвище виконавця; звучить пісня "Рідна мати моя")*. Ваші оплески нашому виконавцю.

Друга ведуча: Офіційно свято – День Матері, почали святкувати у травні 1910 року. Але перші згадки про нього сягають більш ранніх часів. Розповідають, що схоже свято існувало у давніх греків. Це був день вшанування богині Реї, матері всіх богів. У стародавньому Римі відзначали день богині-матері Кібели. Святкування відбувалось у березні і тривало 3 дні. Кельти вшановували богиню Бріджит – войовничу жінку, яка поєднала в собі тендітність та неймовірну силу.

Перша ведуча: Британці ще з 17 століття влаштовували "Материнську неділю". Діти з бідних сімей часто працювали далеко від рідних. Впродовж року їх відпускали додому тільки на один день, тому вони намагалися принести своїм мамам маленькі подарунки. З тих часів і до сьогодні британським мамам у цей день прийнято дарувати тортик, прикрашений 12 кульками марципанів.

Друга ведуча: А в тій же Америці вперше про День матері заговорили 1872 року, коли відома американка Джулія Ворд висловила ідею щодо цього свята – єдність матерів за мир у всьому світі. З цією метою вона щороку влаштовувала масові мітинги у Бостоні. У 1907 році її естафету перейняла Анна Джарвіс. Передчасна смерть матері стала для неї справжньою трагедією. У пам'ять про неї та всіх матерів світу жінка закликала запровадити День матері. У цьому її підтримали багато жінок. І 1910 року штат Вірджинія першим офіційно відсвяткував День матері. А через чотири роки тодішній президент Вудро Вільсон погодився відзначати цей день щодругої неділі травня. Згодом, по закінченні Першої світової війни, традиція розповсюдилася й по інших країнах. Зараз у другу неділю травня День матері святкують 85 країн.

Перша ведуча: День матері і день весни ясної.

Квітує травень, бджілкою дзвенить

День матері – Мадонни пресвятої!

Вітання мамам по світу летить! *(демонструється відеопривітання до Дня матері).*

Друга ведуча: Найперша літера, якою починаються майже всі абетки світу, – це літера "А". І вже за нею шикуються у певному порядку всі інші літери. А найперше слово, яке вимовляють діти майже в усіх країнах світу, – це слово "мама", і вже за цим святим і найріднішим словом діти навчаються інших слів своєї рідної мови.

Перший читець: І маленьким, і дорослим, мами все дають з любов'ю:

Ніжне серце, світлий розум, силу нашому здоров'ю.

Як ставали ми на ноги, перший крок наш був до мами!

Радість у нас чи тривога – серце мами завжди з нами!

Де сини її та дочки – завжди там вона думками.

Пишемо на дошці в класі наше перше слово - МАМА!

Перша ведуча: Мама, матінка, матуся... Чи є на світі слово більш прекрасне і ніжне? У мами щира душа, добрі й ласкаві руки, найвірніше і найчутливіше серце – в ньому ніколи не гасне любов, воно ніколи не залишається байдужим. Цього дня ми маємо змогу сказати нашим мамам багато теплих слів, поспівати для них пісень та побажати найкращого.

Другий читець: Як то сонечко у небі,

У лузі квітка красна,

Так матуся в хаті нашій:

Добра та прекрасна.

Третій читець: Мамо, зоря наша ясна,

Нині твоє свято.

Повсякчас у тебе, ненько,

Роботи чимало.

Перший читець: Завжди ти про нас в турботі:

В білий день і вночі.

Бережуть нас від тривоги

Материні очі.

Друга ведуча: Наступний номер для вас підготував/ла *(ім'я та прізвище виконавця; звучить пісня "Дякуємо тобі, мамо")*. Подякуємо юному артистові за таке блискуче виконання.

Перша ведуча: У багатьох мовах світу слово "мама" починається літерою "м". Не вірите? Переконайтесь! "Майка" – болгарською; "матка" – польською та чеською; "мама" – румунською; "матір" – грецькою; "мор" – норвезькою; "ме" – в'єтнамською; "мудер" – голландською; "мутер" – німецькою; "мадре" – іспанською та італійською; "мазе" – англійською; "ман" – португальською; "мер" – французькою.

Другий читець: Кажуть, що на світі

Сонце найясніше,

Та як посміхнеться мати –

Стане все світліше.

Третій читець: Кажуть, що без сонця

Не розквітнуть квіти.

А хіба без мами

Є щасливі діти?

Перший читець: Я до неї серцем
Любо пригорнуся,

Хай сіяє сонце,
Як моя матуся.

Друга ведуча: Для вас співає (*ім'я та прізвище виконавця; звучить пісня "Мама, мамочка"*). Дуже пронизлива пісня та чудове виконання. Ваші оплески!

Перша ведуча: Немає на землі людини, ближчої і дорожчої, ніж мама. Мама – це не тільки добрі очі, дбайливе серце, ніжне дихання і ласкаві руки рідної людини. Мама – це ще й ангел-хранитель, що завжди оберігає від неприємностей, переживань і проблем. Мама більше, ніж будь-хто, радіють успіхам дітей, розуміють, підтримують їх і з глибоким болем переживають їхні невдачі. Отже, святкування Дня матері – це чудова можливість висловити свою безмежну вдячність за все, що роблять для нас наші мами, за їхню любов і розуміння.

Другий читець: Мама – це казка!
Мама – це сміх!

Мама – це ласка!
Мам люблять всі!

Третій читець: Ти мені читаєш книжку –
Хочеш розуму навчити.

Спати ляжу – ходиш тишком,
Щоб мене не розбудити.

Перший читець: Захворію хоч легенько –
Цілу ніч не будеш спати.

Тож дозволь тебе, рідненька,
За це все поцілувати!

Друга ведуча: У дитинстві ваші мами читали вам казки, потім навчили читати вас самих. А які ваші улюблені казки та книги? (*відповіді дітей*) Чудово! Зараз ми перевіriamo, як добре ви їх пам'ятаєте.

Казкова вікторина "Улюблені казки мого дитинства"

1. Як у казці "Принцеса на горошині" королева з'ясувала, що до них прийшла дівчинка-принцеса? (*Попросила її станцювати. Поклала їй горошину під матраси. По-вірила на слово*);

2. Чим Лисиця пригощала Журавля в казці "Лисиця і Журавель"? (*Картоплю. Молоком. Манною кашею*);

3. Де сховалося від вовка сьоме козеня з казки "Вовк і семеро козенят"? (*Під столом. На даху. У грубці*);

4. Кого не зустрів на своєму шляху Колобок з однойменної казки? (Вовка. Зайця. Їжачка);

5. Як Вовк з казки "Лисичка-сестричка і Вовк-панібрат" ловив рибку в ополонці? (*Вудкою. Своїм хвостом. Сачком*).

Друга ведуча: Молодці! Казково впоралися з цим завданням!

Перша ведуча: Мама встигають скрізь: і вдома, і на роботі. Тому, що у наших мам невтомні руки і золоті серця. Давайте ми зараз із вами складемо вірші про маму. Для цього спробуйте дібрати риму до останнього слова кожного рядка.

Всі стежинки і дороги
Йдуть від рідного ... *порогу*.

Все для нас вони зробили,
Щоб нас доля не ... *побила*.

Вміє мама захищати,
Може все нам ... *пробачати*.

Лихо відведе руками,
Небосхил нахилить ... *мама*.

Підростаємо з роками,
Але мами завжди з ... *нами*.

Нас життєвими стежками
Всіх ведуть за руку ... *мама*.

Мама любить нас! Так само
Кожен любить рідну ... *маму*.

Що б не трапилося з нами,
Біжимо куди? ... *до мами*.

Не сказати це словами,
Як душа летить ... *до мами*.

Тож за все тобі, матусю,
Я низесенько ... *поклонюся*.

Перша ведуча: Який гарний вірш у нас вийшов! Молодці!

Друга ведуча: Наступне музичне вітання від (*ім'я та прізвище виконавця. звучить музичний номер*). Щиро дякуємо за дивовижне виконання!

Другий читець: Можна все на світі зробити:

Перетворити зиму на літо,
Можна моря й океани здолати
Гору найвищу штурмом узяти,

Третій читець: Можна пройти крізь пустелі і хащі,

Тільки без мами не можна нізащо,
Бо найдорожче стоїть за словами –
В світі усе починається з мами!

Перша ведуча: Всі діти люблять своїх мам, а мами обожають діток. Про це ви часто говорите один одному і намагаєтесь говорити приємне. Тож і зараз зіграємо в гру "Ніжні слова".

Гра "Ніжні слова"

Діти стають у коло. Ведуча говорить ніжне слово про маму і передає повітряну кульку дитині, яка стоїть поруч. Та каже своє ніжне слово і передає кульку далі. Хто не назвав слово, виходить з гри. Перемагають 2-3 дитини, що залишилися, їх нагороджують кульками.

Перша ведуча: Які ж ви молодці, стільки чудових слів знаєте!

Друга ведуча: Для кожної людини мама – це найрідніша, найулюбленіша і найважливіша людина. Саме вона, добра, ніжна, ласкава, завжди турбується про здоров'я своєї дитинки, засмучується, якщо вона вийшла на вулицю без шапки, прийшла додому пізно або довго не відповідала на дзвінки. Всім нам мама дарує можливість жити і радіти кожному дню, протягом усього шляху розділяє з нами печалі і радості, оберігає від усіляких земних негараздів, незважаючи ні на що. Переконаємось в цьому ще раз. Відповідайте на мої запитання словами "Мама мила моя". Але, будьте уважні – не на всі мої запитання ви маєте так відповідати! Тож, почали.

- ✓ Хто прийшов до тебе зранку і сказав «Пора вставати»? *(мама мила моя)*;
- ✓ Хто встиг кашу зварити та чаю в чашку налити ? *(мама мила моя)*;
- ✓ Хто косички заплітав і в мобільний поглядав?
- ✓ В школу хто тебе зібрав і успіхів побажав? *(мама мила моя)*;
- ✓ Каву хто собі варив і на стіл її пролив?
- ✓ Хто кімнату всю прибрав і весь одяг поскладав? *(мама мила моя)*;
- ✓ Хто вечерю вам зварив, за оцінки похвалив? *(мама мила моя)*;
- ✓ Хто найкращий, наймиліший, найдобріший найрідніший? *(мама мила моя)*.

Перша ведуча: А зараз гарний настрій вам дарують *(ім'я та прізвища виконавців; звучить музичний номер)*. Ваші оплески юним артистам!

Друга ведуча: Діти, ми говорили з вами зараз про своїх власних матусь. Але маємо пам'ятати, що є ще дві матері, які постійно турбуються про нас. Тож на цьому святі вшановуємо матір, котра нас на світ привела. А ще матір кожної дитини, навіть сиrotи, – велику матір-Україну, а також матір усього світу – Божу Матір.

Перша ведуча: Три береги має Україна:

То Матір Божа, мати – Батьківщина,
Та мати – жінка, що вас народила,
І пестила, й від лиха боронила.

Друга ведуча: Без трьох матусь цих нам життя немає,

Бо Матір Божа нас охороняє.
А Україна – то земля родинна,
Вона для нас мов пісня солов'їна.

Перша ведуча: А мати – жінка, хто ж така вона?

Сувора чи весела, чи сумна.
Так, дійсно, вона всякою буває,
Бо щире, ніжне, чисте серце має.

Друга ведуча: Те серце переборе всі перестороги,

Лише б дитина мала рівні всі дороги.
І якщо треба, так, щоб для дитяти
Потрібно було б серденько віддати,
То не вагаючись і миті, кожна ненька
Назавжди віддала б своє серденько.

Перша ведуча: Все прекрасне в людині – від променів сонця і від молока матері. Недаремно найсвятіші на землі слова жіночого роду: Вітчизна, Батьківщина, Україна, та й саму землю називають земля-мати. У кожної людини є своя Ненька-Батьківщина. Там, де ми народились, де жили наші батьки, дідусі, прабабусі, там корінь нашого роду, – що сягає давнини. Для нас Україна – це ще одна мати – мати-Батьківщина.

Перший читець: Я родився в тому краї,
Де сопілка гарно грає,

Де калина і смерека,
І над хатою лелека.

Другий читець: Я родився в тій земельці,
Де біжить гірське джерельце,
Лине пісня колискова,
Українська рідна мова.

Третій читець: Я родився в тій сторонці,
Де сміється дзвінко сонце.
Я батьків своїх дитина,
А земля моя – Вкраїна.

Друга ведуча: На нашій сцені (*ім'я та прізвище виконавця; звучить пісня "Моя Україна"*). Подякуємо оплесками нашому виконавцеві!

Перша ведуча: А нашим дорогим матусям ми бажаємо безмежної любові рідних і близьких. Завжди залишайтеся добрими і мудрими мамами, надійною опорою своїм дітям. а вам, діти, бажаємо ніколи не засмучувати своїх мам, навіть невинним проступком. Любіть їх, рідненьких, і доводьте на ділі свою любов.

Друга ведуча: Бажаю вам пісень, що лиш весна співає,
І музики, що награють ліси,
І квітів тих, що раз лиш розквітають,
І повні пригоршні любові і краси.

Перша ведуча: До побачення! Будьте щасливі!

Друга ведуча: Дякуємо за увагу! До нових зустрічей в нашій бібліотеці!
Звучить фінальна пісня "Мамо, я люблю тебе!".

Святкова вечірка "І доброта, і теплота поєднані у серці мами" (для читачів середнього шкільного віку)

Перша ведуча: Добрий день, наші дорогі читачі та шановні дорослі! Коли природа прокидається від сну, коли дзвенить у блакиті пташиний спів, а земля квітує у пишному цвітінні, теплий весняний вітер приносить до нас світле і радісне свято Матері. Це свято приходить у кожную оселю і нагадує призабуту мудрість віків – звичай вшановувати Материнську Долю.

Друга ведуча: Свято матері – це свято любові. Воно схоже на ніжну травневу квітку, від якої не хочеться відводити очей. Чи є в мові ніжніше, милозвучніше у своїй величі та простоті слово, ніж "мама"? З цим словом ми приходимо у світ. І куди б доля не закинула нас, у пам'яті жевріє материнська домівка, материнський поріг, материнське вікно, материнські руки, материнська душа.

Перша ведуча: Скільки б нам не було років – 5, 15 чи 50 – завжди потрібна мама, її ласка, її лагідний погляд. І чим більша наша любов до неї, тим радісніше наше життя. Адже саме мама подарувала життя кожному з нас. Слово "мама" росте з нами тихо, як ростуть дерева, сходить сонце, розквітає квітка, як тихо світить вечорова зоря і гладить по голівці рідна рука. Мати – захист і притулок для дитини, вона її опора і совість. Все, що є у нас найкращого – від рідної неньки.

Друга ведуча: Можна у світі чимало зробити: Можна моря й океани здолати,
Перетворити зиму на літо, Гору найвищу штурмом узяти.

Можна пройти крізь пустелі та хащі –

Тільки без мами не можна нізащо.

Звучить пісня "Якщо говорити між нами".

Бо найдорожче стоїть за словами:

"В світі усе починається з мами".

Перша ведуча: Мама, мамочка, мамуся... Скільки ніжності, тепла і любові у цьому слові, що називає людину, яка для всіх найближча, найдорожча, найрідніша. Мама стоїть біля витоків нового життя. Вона плакає це життя та зміцнює його. Мама – та квітка, промінь якої ніколи не в'яне, а розквітає з плином років дедалі ясніше.

Друга ведуча: Мама, матуся! Скільки ласки таїть це магічне слово. Бо називає людину, чия любов не знає меж. Мама – це той дужий птах, що розкрив крила, дав дорогу в життя. Це людина, перед якою ми у вічному боргу.

Перший читець: Знову ясне сонце наді мною, Знов зі святом неньку я вітаю,
Віє синій травень весною, Щастя їй та радості бажаю.

Другий читець: Мати – то сонечко рідне, Слово твоє заповітне
Сонечко – хоч і земне, Гріє і живить мене.

Третій читець: Мамо моя, рідна і єдина, Я для тебе був і є дитина,
Ластівко добра і теплоти, І для мене найдорожча ти.

Четвертий читець: Спасибі, мамо, за усе на світі!

І за життя, і радощі мої.

За те, що сонце так яскраво світить

І так співають добре солов'ї.

Звучить пісня "Рідну маму бережіть".

Перша ведуча: Зараз ми вже звикли у другу неділю травня вшановувати наших матерів, хоча в середині ХХ століття це свято було несправедливо забуте. А тим часом воно має давню історію, яка сягає ще дохристиянських часів. У наших пращурів було Свято Лади – богині весни, радості, шлюбу, покровительки материнства.

Друга ведуча: Травень – місяць Пречистої Діви Марії. Вона благословила в хресну дорогу сина, який став рятівником людства. До Матері Божої звертаються християни, просячи заступництва та допомоги. Дякують їй за материнську самопожертву.

Перша ведуча: Історія цього свята пов'язана також із долею американки Анни Джарвіс. У 1910 році її спіткало страшне лихо – передчасно пішла з життя її мама. І донька, скуштувавши сирітської долі, вимріяла думку, аби люди мали бодай один день на рік, щоби вшанувати матусю. І полетіли від сироти листи сенаторам. На прохання і клопотання Анни Джарвіс у 1914 році Конгрес США встановив нове державне свято – День матері. Невдовзі його узаконили багато країн світу.

Друга ведуча: В Україні вперше це свято відзначили на Галичині в 1929 році. За ініціативи "Союзу українок" та за підтримки інших культурно-освітніх товариств День матері став офіційним святом. Цього дня матері були справжніми іменинницями: всі – від малих до старих вважали за необхідне звернутися до жінки-матері з добрим сло-

заводі, у військовій частині або у школі, в аптеці чи в банку, в перукарні та в спорті. Але де б наші мами не були, вони завжди залишаються добрими і красивими.

Друга ведуча: Як часто наші мами задаються питанням "Що одягнути?" Зараз ви спробуйте їм в цьому допомогти. Вам необхідно створити вбрання для вашої мами з наявних матеріалів. На все є 4 хвилини! Отже, почали!

Конкурс "Вбрання для матусі"

Конкурс проводиться під супровід жвавої музики.

Друга ведуча: Чудово! Я у захваті від ваших вбрань. Вони гідні паризького тижня моди! Дякую!

Перша ведуча: В серці матері така любов живе,
Як Всесвіт, безкінечна і велика.
Річкою невпинною вона пливе,
І не скінчиться, якого б ми не були віку.

Друга ведуча: Мама – наша берегиня. Її образ опоетизований у віршах, оспіваний у музичних творах, прославлений у казках і легендах, про неї складено багато прислів'їв. А як добре ви їх знаєте? Перевіримо!

Конкурс "Збери прислів'я"

Учасникам роздаються картки з частинами прислів'їв, які вони мають правильно поєднати.

- ✓ При сонечку тепло, ... *при матері добро.*
- ✓ Материнська турбота у вогні не горить ... *і у воді не тоне.*
- ✓ Птах радіє весні, ... *а немовля матері.*
- ✓ Материнська ласка ... *кінця не знає.*
- ✓ Немає милішого друга, ... *ніж рідна матінка.*
- ✓ Мати годує дітей, ... *як земля людей.*
- ✓ У дитини заболить пальчик, ... *а у матері серце.*
- ✓ На сонці добре сидіти, ... *а коло мами добре жити.*
- ✓ Нема цвіту кращого, як цвіт на калині, ... *Нема в світі ріднішого, як мати дитині.*
- ✓ Материн гнів, як весняний сніг – ... *рясно впаде, та скоро розтане.*
- ✓ Нема того краму, ... *щоб купити маму.*
- ✓ Мама одною рукою б'є, ... *а другою гладить.*
- ✓ Добре і неньці, ... *як дитина у славі.*
- ✓ Шануй батька і неньку – ... *буде скрізь гладенько.*
- ✓ У кого мати рідненька, ... *у того сорочка біленька й голівка гладенька.*
- ✓ Мати сама не з'їсть, ... *а дітей нагодує.*
- ✓ Материнська молитва ... *зі dna моря піднімає.*

Перша ведуча: Ви справді добре знаєте народну мудрість. Молодці!

Друга ведуча: Діти висловлюють свою любов рідним мамам, тому що їхня любов така ж велика і чиста, безмежна і щира.

Перший читець: Ти з нами поруч – в хаті тихо,
Так затишно і добре нам.
Є місце радості і сміху,
Веселим віршам і казкам.

Другий читець: Всього нас матінка навчає,
Щоб добрі, чемні ми були.
Любов'ю щиро зігриває,
Щоб ми в цей світ людьми ішли.

Третій читець: І вчить завжди добро творити,
Веде за руку в майбуття.
Ну, як же маму не любити,
Вона ж мені дала життя!

Четвертий читець: Вона ж мені цей світ відкрила,
Чарівний, дивовижний світ.
Дала мені, малому, крила,
Щоб я відправився в політ.
Звучить пісня "Дай вам, боже, щастя і сонячних днів".

Перша ведуча: У цих словах стільки ласки і любові, стільки доброти і щедрості!
А чим ми ще можемо віддячити нашим матусям? Поміркувати над цим допоможе гра.

Гра "Подарунок мамі"

Перший гравець вигадує, який подарунок хотів би подарувати мамі та зображує цей подарунок пантомімою. Той, хто першим здогадається що це за подарунок, змінює попереднього гравця, вигадує та зображує свій подарунок і т. д.

Перша ведуча: Які чудові подарунки чекають на ваших мам! Мене це дуже тішить. Дякую вам!

Друга ведуча: На жаль, за повсякденними турботами наші мами нечасто посміхаються – їм не до посмішок. Але ж сьогодні особливий день! Отже можемо допомогти мамам більше посміхатися. Наші спеціальні кореспонденти провели власне розслідування та готові сьогодні представити вам результати цього соціологічного спостереження. Ви ж розумієте, що воно жартівливе, але у кожному жарті є доля правди.

Перша ведуча: То чого ж навчила нас мама? Мама навчила:

Друга ведуча: Долати неможливе: "Закрий рот і їж суп";

Перша ведуча: Поважати чужу працю: "Якщо ви зібралися повбивати один одного, йдіть на вулицю, я щойно підлогу вимила";

Друга ведуча: Вірити в Бога: "Молися, щоб ця гидота відіпралася";

Перша ведуча: Мислити логічно: "Тому що я так сказала, ось чому!";

Друга ведуча: Думати про наслідки: "Ось вивалишся зараз з вікна, не візьму тебе з собою в магазин";

Перша ведуча: Як стати дорослим: "Якщо не будеш їсти овочі, ніколи не виростеш";

Друга ведуча: Сміливо дивитися в майбутнє: "Почекай, вдома я з тобою поговорю";

Перша ведуча: Стійкості: "Не вийдеш з-за столу, доки не доїси";

Друга ведуча: Не заздрити: "У світі мільйони дітей, яким не так пощастило з батьками, як тобі";

Перша ведуча: Пояснила причинно-наслідкові зв'язки: "Якщо ти зараз не перестанеш ревіти, я тебе лясну".

Друга ведуча: Мама, родина... У цих словах поєднується доброта, ніжність, лагідна турбота, що супроводжують кожну людину всі роки її життя. Ці безцінні та найдорожчі слова символізують нескінченну любов та захист. День матері – найзворушливіше свято у світі, адже образ мами – єдиний та неповторний образ жінки, яка завжди розуміє, прощає та самовіддано любить, незважаючи ні на що.

Перший читець: Ви в молитвах Божих бережете світло,
Щоб життя у мирі і в надії квітло,
Щоб світило сонце нашій Україні,
І всміхалось дітям небо синє-синє.

Другий читець: Дякуємо мамам за високу долю,
За зелене жито на веснянім полі.
Дякуємо мамам за найкращі роки,
За турботи серця, за родинний спокій.

Звучить пісня "Дякуємо тобі, мамо".

Перша ведуча: Привітати маму з Днем матері можна багатьма способами. Найголовніше – це ваша щира любов і увага. Любіть рідну матінку, бережіть і захищайте її. Будьте патріотами нашої рідної неньки -України. І нехай Матір Божа завжди і в усьому вам допомагає.

Друга ведуча: А любим матусям побажаємо доброго здоров'я та родинного благополуччя, тепла домашнього вогнища і земного щастя, взаєморозуміння й любові від своїх дітей! Нехай у Ваших очах не гаснуть усмішки і Мати Божа охороняє вас і ваші родини!

Звучить фінальна пісня "Дай вам, боже, щастя і сонячних днів".

Святкові віншування "Вічне і святе, найперше слово МАМА" (для читачів старшого шкільного віку)

Перша ведуча: Доброго дня всім присутнім! Раді вітати вас в нашій бібліотеці! Сьогодні ми відзначаємо День матері. Це свято нагадує нам про важливість сімейних цінностей, сприяє підтримці та підбадьорює матерів у їхньому нелегкому, але благородному завданні: виховувати та розвивати наступне покоління. В українській культурі значення цього свята визначається глибокими традиціями та почуттями поваги та вдячності до матерів.

Друга ведуча: Вперше українці відзначили День матері в 1928 році – але не на рідній землі, а в Канаді, де його провів «Союз українок» цієї країни. А вже наступного року за ініціативою редакторки тижневика "Жіноча доля" Олени Кісилівської, День матері відзначали у Львові та Тернополі, а згодом – і на всій території західної частини України. Цього дня люди в національному одязі зранку йшли до церкви на богослужіння, а пізніше тисячі дітей під звуки музики, з квітами в руках йшли вулицями

міст чи сіл до площі, де відбувалося свято. Після 1939 року радянська влада, на жаль, заборонила святкування Дня Матері, тож понад півстоліття українці боролися за його відновлення. І лише з настанням Незалежності, завдяки зусиллям "Союзу українок", міжнародної організації "Жіноча громада", «Спілки жінок України», це свято повернулося в Україну. У 1999 році День матері став повноцінним святом України – указом Президента була встановлена офіційна дата його святкування: друга неділя травня. Цей день став святом і родинним, і громадським, бо ми вшановуємо рідну матір, матір-Батьківщину і Матір Божу.

Звучить легенда про матір "Коли Бог, творив маму".

Перша ведуча: У світі є одне слово, перед яким усі народи низько схиляють голови. Це слово – МАТИ. Його з радісною усмішкою вимовляє дитина, його найчастіше повторює людина в хвилини страждання і горя. Саме мати подарувала нам перший подих, перший удар нашого серця, допомогла зробити перший крок на землі, зупинила перші сльози, зрозуміла перші слова.

Друга ведуча: Все найкраще, що є в нас – все від неї, від рідної неньки. У мами найдобріші і найласкавіші руки, вони все вміють. У мами найвірніше і найчуйніше серце, в якому ніколи не згасне любов, воно ніколи не буде байдужим. І скільки не було б нам років, нам завжди потрібна мама, її увага, її погляд.

Перша ведуча: Сьогодні ми зібралися, щоб сказати найщиріші слова подяки жінці-матері, жінці-берегині, жінці-заступниці.

Для почуттів найкращих на землі
Створили люди сотні добрих слів.
Таких як щирість, ніжність. Їх багато.
Це – милосердя, спокій, чистота,

Це – вірність, співчуття і доброта,
Любов, надійність. Всіх і не назвати!
Та і навіщо, коли є одне,
Що вмістить все це?
Слово головне – МАТИ.

Звучить пісня "Мама".

Друга ведуча: Мама – найкраще слово на Землі. Воно звучить однаково ніжно всіма мовами світу. Матерів – мільйони, і кожна з них несе в серці любов. Слово це співуче, мелодійне, як і та пісня, що линула з вуст любої матусі зранку й до світанку, з раннього дитинства до глибокої старості.

Перша ведуча: Мама, матуся, матінка ... Чарівне, ніжне, щире слово вертає нас до батьківської оселі, де пройшли найкращі днини. Із букви-краплинки та звуку-сльозинки народжується одного дня на світ святе слово "мама", мовлене устами янголятка, і осяє хатину, як дар Божий. Тільки не дано нам запам'ятати цю мить, як не згадати того дня, коли над нашою колискою вперше нахилилася мати. Це – мить, і це – вічність, бо мама завжди з нами, вона живе в нас і в наших дітях та онуках, в усьому нашому роді і береже нас та благословляє на добро – добра й вічна Берегиня роду людського.

Друга ведуча: Мама – це горнятко теплого молока, це запашний шматок пшеничного хліба, це і розповідь про предків, це і мамина наука: "Будь добрим до людей, і люди будуть добрими до тебе".

Перша ведуча: "Мамо!" – звертання на всі часи. Це слово ми промовляємо першим у житті. "Мамо!" – біжить до неньки дитина, шукаючи захисту від небезпеки. "Мамо!" – кричить жінка у пологовому будинку, даючи життя новій людині. "Мамо!" – всміхається сивоголовий чоловік, обіймаючи стареньку. "Мамо!" – це слово було останнім для того хлопця, що віддав своє життя, захищаючи рідну землю.

Друга ведуча: Мамі присвячують вірші і пісні. Бо вона – єдина, неповторна. Та, що була з нами не лише з першого дня нашого життя, а ще й до народження. Та, що уперше відчула, що ми будемо, що ми народимося, що ми прийдемо у світ. На нашій сцені музичне вітання. Зустрічайте (*ім'я та прізвище виконавця. Звучить музичний номер*). Ваші оплески. Щиро дякуємо!

Перша ведуча: Материнство – це нескінченність людського роду. Наше життя починається з матері – найріднішої, найближчої нам людини. Кожна мати, народжуючи дитину, сподівається, що вона буде кращою за неї, тому намагається передати їй свої знання і вміння. Кожне її слово, мудрі поради і добрі діла – це книга життя, з якої ви вирушаєте в дорогу. Скільки безсонних ночей провела вона над вашими ліжками, коли ви були маленькими! Скільки сил віддала вона, коли підрости!

Друга ведуча: Мати. Матуся. Материнство. Усе найрідніше, наймиліше, найдорожче ввібрали в себе ці сонячні слова. Задовго до народження дитини й до останньої хвилини власного життя серце матері віддане дітям, сповнене турбот про доню чи сина, навіть коли вони давно дорослі, мають своїх дітей, родину.

Перша ведуча: Немає любові сильнішої від материнської, немає ніжності ніжнішої від ласки і клопотів материнських, немає тривоги тривожнішої від безсонних ночей і незімкнених очей материнських. Людство існує тільки тому, що існує материнська любов. Де живе твоя мати – там твій рід, родина, твоє коріння. Тож віддаймо нашим ненькам нашу шану і любов, щирість і щедрість душі.

Перший читець: Найбезкорисніша – це матері душа, І доки ще матусенька жива,
Вона і самовіддана й чутлива. Не забувай її красу і силу.

Другий читець: Найбезкорисніша – то мамина краса, Благословіть же матір, Небеса,
Яка довіку сяє для дитини, А, Божа Матір, збережи дитину!

Третій читець: Свята і вічна – матері любов, Тож збережи назавжди ту любов,
Серця у мам горять теплом надії, Нехай від щастя мама молодіє.

Четвертий читець: І прикрощів ти мамі не принось,
Щоб менше плакала вона ночами,
Вона віддасть тобі з натруджених долонь
Своє гаряче серце – серце мами!

Перша ведуча: Мама, матуся, ненька – скільки спогадів і тепла таїть це магічне слово. І чим більша ваша любов до матері, тим світліше і радісніше життя. Всім мамам – наші слова вдячності, любові та найщиріші побажання. І, звичайно ж, пісня в дарунок у виконанні (*ім'я та прізвище виконавця. Звучить музичний номер*). Давайте оплесками подякуємо артистові за чудове виконання пісні!

Друга ведуча: У багатьох із нас найщасливіші хвилини життя пов'язані з матір'ю. Поруч із нею ми відчуваємо себе безтурботно. І ми не маємо права засуджувати своїх матерів, бо вони дали нам життя. Тому у хвилину образи кожен має твердити собі: "Своєю появою на світ я завдячую рідній матусі!"

Перша ведуча: Коріння роду треба берегти. А хто ж його береже, хто є берегинею роду? Звісно, головною берегинею роду завжди була мати. Мати народжувала дитину, вчила її робити перші кроки, вимовляти перші слова, вчила добру та любові. І те, як ми живемо, – це завдяки їй. І те, якими ми стали, – її заслуга. І те, якими виховаємо наших дітей, – це, зрештою, наслідки того, якими вона виховала нас.

Друга ведуча: Шанування матері – один з найсвятіших обов'язків людини і неоплатних боргів дітей. Вона вас зростила, виховала, навчила добру, леліяла, любила. І як же не відплатити їй пошаною, любов'ю, ласкою і допомогою. А, власне, тільки цього і хочуть від вас ваші мами.

Перший читець: Спасибі вам і знов, і знов,
За вашу ласку і любов,
За те, що вдома повсякчас
Ви так турбуєтесь про нас.

Що нас так смачно годували,
Що нас так пильно доглядали,
Що, не стуляючи очей,
Не досипали ви ночей.

Звучить пісня "Материнська любов".

Перша ведуча: Видатний педагог В. О. Сухомлинський писав: "Мати дала тобі життя, відкрила перед тобою світ, вложила в твої уста рідне слово. Вона піклується про твоє здоров'я, бажає бачити тебе щасливим, чесним, мужнім. Бережи матір, оберігай її здоров'я, дорожи її надіями. Будь таким, щоб мати пишалася тобою".

Друга ведуча: Наше життя починається з матері – найріднішої, найближчої нам людини. Всі клопоти, більшість роботи з виховання дитини, все на плечах матері. Для добра своїх дітей вона віддає усе: біль, працю, сльози, здоров'я. Серця свого не жаліє для дитини, для її добра. Кожне її слово, мудрі поради і добрі діла – це книга життя, з якої ви вирушаєте в дорогу. Скільки безсонних ночей вона провела над вашими колисками, коли ви були маленькими! Скільки сил вона віддала, коли ви підросли! Матері дали вам життя, і живуть вони для вашого щастя. Все, що вам дають матері – це їх праця, піт, втома. Вмійте поважати цю працю. Найбільше щастя для матерів – ваше життя, працьовитість, любов до науки, повага до старших. Якщо люди вважатимуть вас недоброю людиною – це велике горе для ваших матерів. По-справжньому любити їх означає приносити в дім мир, спокій.

Перша ведуча: Мати – це вічність життя! Вона творить рід людський. Ніхто і ніщо не може нам її замінити. Мама вдихає життя в свою кровинку. Перші поняття

про щастя, добро і ласку нерозривно пов'язані з образом найдорожчої для нас людини – матері, від неї починається потяг людини до добра, творчості. А її колискова звучить найніжнішою музикою і тоді, коли посрібляться наші скроні. Разом з материнським молоком ми отримуємо любов до всього рідного, почуття глибокої пошани до свого народу. Мама вчать вас жити за законами любові й правди. Це вони не дають спіткнутися на життєвих дорогах, пробуджують совість, оберігають від ганьби. І ми стаємо на коліна перед їхньою любов'ю і добротою, перед їхньою мудрістю і мужністю.

Друга ведуча: Сьогодні незвичайний день. Сьогодні ми вітаємо всіх матерів зі святом! Отже, подаруємо їм трошки гумору. Пропонуємо до вашої уваги рубрику:

"Особливе для найдорожчих".

Перша ведуча: Мама – як викладач на іспиті: начебто готувався, все правильно розповів, а вона тебе хоп – і на якійсь дурниці піймала.

Друга ведуча: Мама двічі не повторює. Вона повторює по сто разів.

Перша ведуча: Жінка в торговельному центрі – як маршрутка – поки не крикнеш, не зупиниться.

Друга ведуча: Фраза: "Любий, подай, будь ласка, КОЛЬОРОВІ невидимки", - геть руйнує чоловічу логіку.

Перша ведуча: У принципі, жінка може і промовчати. Але справа в тому, що у жінки немає такого принципу.

Друга ведуча: Наступний номер для вас підготовлений (*ім'я та прізвище виконавця... Звучить музичний номер*). Подякуємо ж йому оплесками!

Перша ведуча: Мати – берегиня роду, домашнього вогнища. Саме вона є тією ниточкою, яка єднає всю родину. Кожна людина, кожен народ має свої святині. До таких великих святощів кожній людині зараховуємо, насамперед, любов до матері, до тієї, яка дала нам життя, яка нас виплекала, виростила і виховала.

Друга ведуча: Материнське серце здатне прийматися болем дитини на відстані, журитись долею своїх дітей усе життя. Якби ненька могла – сонечко прихилила б. У народі кажуть: "Як під сонцем квітам, так з матір'ю дітям". Бо ж справді, мати в хаті – це сонечко, що дає життя всій родині. Ніхто не вміє так глибоко приховувати свої страждання і муки, як мати. І ніхто не вміє так холоднокровно не помічати того, що відбувається з матір'ю, як діти. Вона не скаржиться – значить їй добре. Ніякою мірою не виміряти втрат, нічим не зцілити рани материнської душі.

Перша ведуча: А чи завжди ми цінуємо мамині турботи про нас? Звичайно, материнську любов і турботу оцінимо значно пізніше. Пригадайте скільки даремних хвилювань ми завдаємо мамі, коли, засидівшись у гостях, повертаємось додому не в обіцяний час, а пізніше. Якби ми бачили, якою тривогою сповнені мамині очі! Якби ми все це бачили і відчували, то завжди намагалися б повернутися вчасно або кимось передати звістку про своє запізнення. Хіба мамина любов, всі її турботи не варті такої маленької уваги до неї? Так, варті. Якою радістю буде вияв уваги й турботи з вашої

Та вірю я, що зацвіте калина,
І кануть в небуття на схід тумани...
Що мати дочекається на сина!
А я схилилася перев'язати рани.

Стою на краю прірви і молюся –
І сум, і віра, і надія в серці!
А ти чекаєш, що я похитнуся?!
Ні! Ні!– Схилилась тільки зав'язати берці.

Звучить пісня "Хай буде весна".

Друга ведуча: Найкращі сини і дочки нашого народу гинуть нині в запеклих боях, боронячи рідну землю. Згорьовані матері сивіють та проводжають своїх кровинок в останню путь. Отже сьогодні висловлюємо особливу подяку тим матерям, які зазнали невимовно гірких втрат, матерям Героїв.

Перша ведуча: Солдатська мати – верба при дорозі;

Лютує вітер, дощ як плітка б'є.

Твоє серденько завжди у тривозі:

"Як там синок, як там дитя моє?"

Друга ведуча: Солдатська мати – вічна ти мадонна,

Твої молитви – божі це слова.

Безвісна жінка, скромна, невідома

Дитину все чекає у вікна.

Перша ведуча: Солдатська мати – зірочка у небі –

Дає надію і дарує світ.

Навчила сина, як служити треба,

Щоб переможцем вийти з всяких бід.

Друга ведуча: Солдатська мати – вишня коло хати:

Образити – що гілочку зламати.

Я закликаю, люди, шанувати

І берегти її – солдатську Матір!

Звучить пісня "Мідний хрестик" ("Сумна легенда").

Перша ведуча: Просимо хвилиною мовчання вшанувати всіх героїв, які віддали своє життя за вільне майбутнє України і всіх матерів, які відійшли у вічність. (*Хвилина мовчання*).

Друга ведуча: Є багато речей, якими хочеться обдарувати всіх дітей на світі. Але якби було право обрати лише одну річ, то хотілось б, щоб кожному дитину щодня було кому обійняти. Ми щиро бажаємо всім мамам щастя, здоров'я, достатку, сонячної долі, миру та перемоги!

Перша ведуча: І звертаємося до вас, наших друзів-читачів: вмійте цінувати любов ваших матерів! Любіть своїх матусь і доводьте свою любов на ділі!

Звучить фінальна пісня "Журавлина доля".

Пропонуємо вашій увазі ще кілька розважальних моментів, які можуть стати в нагоді організаторам родинного свята.

Під час святкування Дня матері можна розіграти **міні-виставу "Як я допомагав мамі"**. У ній беруть участь мати і син, який раптово почав старанно виконувати домашні обов'язки, чим вкрай здивував маму. Мати починає задавати йому питання, останнє з яких: "Зізнайся, за що мене викликають до школи?" – і геть відмовляється вірити у відсутність підступу. У кінці виявляється, що син став помічником всього на один день. А далі все буде, як і раніше. Після цього мати непритомніє. Різновидом цієї сценки може стати конкурс, в якому ведучий видає кожній мамі з дитиною картку із завданням розіграти якусь сценку із життя. При цьому мама та дитина міняються місцями. Наприклад, дитина намагається нагодувати маму манною кашею або поміряти температуру, а мама вередує і відмовляється. Якщо такі міні-вистави майстерно розіграти, то вони незмінно викликають сміх аудиторії.

Непогано було б організувати **конкурс "Ненаглядний мій"**. Суть його полягає в тому, що кожна мама підбирає для своєї дитини пестливі прізвиська.

А в **конкурсі "Най-Най-Най"** вже діти мають назвати одну з переваг своєї мами. Наприклад, перша дитина каже: "Моя мама – найдобріша у світі жінка", друга – "Моя мама найкраще шиє", третя – "Моя мама готує найсмачніші торти" тощо. Повторювати компліменти не можна. Гра триватиме доти, доки не залишається один учасник, який і стане переможцем.

В **конкурсі "Мамине ім'я"** учасники повинні назвати характеристику своєї мами, що починається на кожну букву її імені. Наприклад, ім'я мами – Олена. Дитина може назвати такі прикметники: охайна, ласкава, економна, незламна, активна і т. д.

Для присутніх у залі мам можна організувати **конкурс "Впізнай свою дитину по... долоні"**. Мамам зав'язують очі. Підводять до дітей. Кожна дитина простягає руку. Мами повинні впізнати руку, що належить її синові чи доньці.

Більш старшим учасникам можна запропонувати **гру "Як добре ви знаєте один одного?"** Викликаються чотири учасники, два підлітки та їхні мами, їм пропонують стати один до одного спиною. Кожній парі по черзі задаються питання.

Питання для підлітків: Якого кольору волосся твоєї мами? Скільки їй років? Якого кольору мамині очі? Які квіти вона любить? Як її по батькові? Якого кольору на ній сукня? Яку пору року вона обожнює? Яка її улюблена пісня?

Запитання для мам: Як звати друга (подругу) вашої дитини? Яка остання оцінка у її (його) щоденнику? Улюблена страва вашої дитини? Яку музику любить? Скільки друзів має? Що зараз у моді у підлітків? Чим захоплюється ваша дитина? Ким хоче бути?

Ще одним випробуванням для мам може стати **конкурс "Збери портфель до школи"**. На столах розкладається шкільне приладдя впереміш з іграшками. Мами по команді повинні підійти до столів, вибрати шкільне приладдя та покласти їх у ранець. Переможуть учасниці, які впораються із цим завданням швидше.

Добре сприймається **естафета "Сімейні покупки"**. До участі запрошуються тато та його дитина. Формується 2-3 команди. Учасникам пропонується принести правиль-

ні покупки для святкової вечері. Татусям видають списки з 5 пунктів. На протилежному боці зали на столі лежить купа товарів. Поруч стоять діти. Кожен батько мовчки, лише за допомогою жестів, пояснює своїй дитині, який товар взяти. Наприклад, булка, банан, яблуко, картопля. Перемагає команда, яка найшвидше збере кошик.

Різновидом є естафета **"Перенеси покупки"**. В одному кінці зали стоять два стільчики. На них розкладено: по кеглі – пляшці молока, кубуку – буханці хліба, мішечку з піском – пакету цукру. Гравці стоять з іншого кінця зали. За сигналом вони беруть кошики і біжать до стільчиків, складають продукти в кошик і повертаються назад. Перемагає той, хто скоріше виконає завдання.

У грі **"Одягни синочка"** беруть участь дві дівчинки. Ставиться стіл, на який кладуться дві пелюшки, два чепчики, двоє повзунків для ляльки та дві сорочки. За сигналом дівчатка починають одягати ляльок. Виграє та, яка швидше впорається з завданням.

Ще одне завдання для дівчаток – **"Модниця"**. Гравців двоє. На двох столиках лежать: по сумочці, по намисту, сережки, помади та дзеркальця. За сигналом потрібно надіти намисто, сережки, нафарбувати губи, взяти сумочку та добігти до протилежної стіни зали. Виграє та, що швидше впорається із завданням.

А для хлопчиків можна провести змагання **"Пов'яжи дівчинці хустинку"**. Змагаються два-три хлопчики. Перед кожним хлопчиком сидить на стільці дівчинка, на спинках стільців висять хустки. За сигналом хлопчики пов'язують їх дівчаткам.

Зацікавить учасників конкурс **"Що матусине?"**. Серед гостей обирається 5 матусь, у яких є із собою сумочка. Їхні діти виходять із зали, в цей момент кожна з матусь повинна дати 5 будь-яких своїх речей (помада, дзеркальце, шарф, записник, браслет тощо). Речі складаються на один стіл. Кличуть дітей, яким потрібно за 1 хвилину знайти речі своєї матусі. Перемагає син або дочка, які зробили найменше помилок.

Смішний конкурс **"Що на блюдечку?"** змусить мам відгадувати назви круп з зав'язаними очима.

У конкурсі **"Господарочка"** учасники мають за відведений час написати назви страв на букву "К". Хто напише більше, той переміг.

А ще можна запропонувати конкурс-аукціон **"Звари суп та компот"**. Учасники діляться на дві команди: одна "варитиме" суп (називатиме овочі), а інша – "компот" (називатиме фрукти). Говорять по черзі. Виграє та команда, яка назвала більше слів.

Цікавою може стати гра **"Пантоміма"**. Її суть полягає в тому, що потрібно про щось розповісти жестами, без допомоги слів. Можна зобразити пантомімою, наприклад, початок відомого дитячого вірша з тим, щоб глядачі вгадали, про що йдеться.

Вдалою ідеєю буде запросити дошкильнят до участі в конкурсі **"Намалюй маму"**. Обирається 5 пар – мами та їхні дітки. Мама відвертаються, а малюки швидко малюють портрети. Завдання мам – відгадати, на якому малюнку вони зображені.

Малюкам припаде до душі й завдання **"Слова та картинки"**, де вони мають поєднати слова та картинки, які можна подарувати мамі на День матері.

У конкурсі "Веселі личка" беруть участь мами та їхні діти. Кожна пара повинна надути кульку, одягнути на неї хустку і намалювати на кульці веселе личко. Хто швидше це зробить, той і виграв.

Наприкінці свята доречною буде гра для мам "Жартівливі пророкування долі". Мамам пропонується витягнути з мішечка якусь одну річ, за якою вона дізнається, що на неї чекає в найближчому майбутньому. Наприклад: гудзик – ви купите собі щось гарне з одягу; цукерка – чекає солодке-пресолодке життя; копійка – будете дуже грошовитою людиною; лавровий лист – великі успіхи в роботі; нитка – дорога в далекі краї; дзеркало – воно вам підкаже, що посмішка вам дуже личить; метелик – будете літати на крилах успіху в житті; ягода – влітку ви добре відпочинете в лісі, набравши повен кошик ягід; тарілка – вам обов'язково посміхнеться щастя, якщо ви розіб'єте не-навмисно тарілку; географічна карта – на вас чекає подорож до родичів.

Старшим учасникам можна запропонувати бліц-опитування та пазл-хронограф.

Бліц-опитування "Про День Матері"

1. Що символізує День матері? (*День матері символізує вдячність, любов і повагу до матерів за їхню невтомну працю та безмежне кохання*).

2. Як почалося святкування Дня матері? (*Святкування Дня матері почалося в Америці завдяки ініціативі Анни Джарвіс на початку 20-го століття, у 1908 році*).

3. Коли святкується День матері в світі? (*В більшості країн День матері святкується в той самий день, що і в Україні – у другу неділю травня*).

4. Чому День матері важливий? (*День матері важливий, оскільки він нагадує нам про важливість материнського кохання та турботи*).

5. Які традиції відзначення Дня матері існують у різних країнах? (*У різних країнах традиції відзначення Дня матері можуть включати подарунки, квіти, сімейні обіди або вечері, а також організацію різноманітних заходів*).

6. Як можна відсвяткувати День матері з мамою? (*Можна відсвяткувати День матері, організувавши для мами спеціальний обід або вечерю, подарувавши їй подарунки або провівши час разом з родиною*).

Пазл-хронограф "Історія свята"

Учасники на швидкість поєднують подію з відповідною для неї датою.

1868. Енн Джарвіс заснувала День дружби матерів – як засіб примирення колишніх супротивників після громадянської війни.

1873. Запровадження Джулією Уорд Хоу Дня миру матерів.

1908. Перше святкування Дня матері, організоване Анною Джарвіс.

1914. Президент США Вудро Вільсон підписав закон, згідно з яким День матері став офіційним святом в країні.

1920. В США з'явилися перші листівки до Дня матері, випущені компанією Hallmark.

1999. 10 травня 1999 року указом Президента України було вирішено один день у році присвятити вшануванню матерів і призначити святкування цього свята на другу неділю травня.

Результатом проведення заходів до Дня матері має стати шанобливе ставлення до батьків, почуття любові та вдячності до матері, формування духовно-моральних цінностей, виховання любові та поваги до матері.

І дуже добре, якщо пошана до матері буде виявлятися не тільки в день свята, а завжди, всіма і всюди. Пам'ятаймо заповідь: "Шануй батька свого і матір свою, щоб довгими дні твої були на землі".

Використана література:

Книги

Про маму : збірка художніх творів на кожен день і до свята. – Київ : ВД ШКОЛА, 2003. – 224 с. – (Хрестоматія школяра).

Сорока, Г. Свято жінки : [сценарій] // Річний цикл шкільних свят. – Харків : НМЦ "СД", 2002. – С. 73-87.

У День матері : [поезія] // Українське дошкілля : збірка для читання і розповідання дітям старшого дошкільного і молодшого шкільного віку. – Київ : Смолоскип, 2009. – С. 211-226.

Періодичні видання

Бончук, О. Мати-берегиня роду людського / О. Бончук // Українська мова і література в школах України. – 2018. – № 10. – С. 45-47.

Гонтарук, О. Тепло материнської любові : [сценарій] / О. Гонтарук // Виховна робота в школі. – 2016. – № 1. – С. 48-54.

День матері в Україні // Шкільна бібліотека. – 2021. – № 4. – С. 25-26.

Кондратович, О. Рідна мати моя : [історія Дня матері, образ матері в українському фольклорі] / О. Кондратович // Слово Просвіти. – 2018. – № 18. – С. 10-11.

«Мамо, рідна і кохана...» : [як святкують День матері у різних країнах світу] // Шкільна бібліотека. – 2018. – № 4. – С. 44-45.

Ноздренко, А. У світі усе починається з мами ... : [сценарій] / А. Ноздренко // Позакласний час . – 2015. – № 4. – С. 36-37.

Пилипенко, Н. Матусеньку вітають всі : [сценарій свята до Дня матері] / Н. Пилипенко // Бібліотечка вихователя дитячого садка. – 2019. – № 4. – С. 119-120.

Полякова, В. Лист до найріднішої людини / В. Полякова // Журавлик. – 2018. – № 10. – С. 10.

Свято для найріднішої : [оповідання про маму українських письменників] // Шкільна бібліотека. – 2019. – № 4. – С. 64-66.

Тоцька, Н. Я – жінка, мати, берегиня : [сценарій] / Н. Тоцька // Класному керівнику. Усе для роботи. – 2018. – № 1. – С. 45-48.

Електронні ресурси:

В Україні відзначають День матері: історія та традиції свята. <https://gazeta.ua/articles/life/v-ukrayini-vidznachayut-den-materi-istoriya-ta-tradiciji-svyata/1141311>

День матері в Україні <https://znaki.fm/uk/events/den-materi-v-ukrayini/>

День матері в Україні. Історична довідка. <https://espresso.tv/den-materi-v-ukraini-istorichna-dovidka>

Міжнародний день матері. <https://daytoday.ua/podiya/mizhnarodnyy-den-materi/>

Привітання з Днем матері в Україні <https://gosta.media/pro-zhyttya/ukrayina/pryvitannya-z-dnem-materi-v-ukraini/>

Чому ми відзначаємо День матері уже понад 100 років: історія свята.

<https://lifepravda.com.ua/society/2023/05/11/254244/>

Що це за свято? <https://daytoday.ua/podiya/den-materi/>

**Комунальний заклад "Запорізька обласна
бібліотека для дітей "Юний читач"
Запорізької обласної ради**

69006

м. Запоріжжя,

вул. В. Лобановського, 14

Телефони: (061) 236-85-62

236-85-63

236-86-27

236-86-49

Електронна пошта: zobd@ukr.net

Сайт: <http://zobd.zp.ua>